

Zemřel Jaroslav Josef Pospíšil Postřelmovský

Když po řádové bohoslužbě 24. června 2018 otevíral a řídil v zastoupení velmistra 44. Generální kapitulu Královského řádu moravských rytířů sv. Rostislava a Kolumbana v Břeclavi, nikdo z nás nepomyslel, že jde o jeho den poslední. V zasedací místnosti dominovala jeho rozložitá postava a zněl jeho sytý baryton. Byl spokojený s výsledkem kapituly a společně s námi se zúčastnil Moravských dnů v Břeclavi. Při průvodu u kostela sv. Václava nečekaně zkolaboval a přes rychlou pomoc hasičů a rychlé záchranné služby se ho nepodařilo oživit. Symbolicky zemřel v kruhu svých rytířů, tři dny před svými pětadesátými narozeninami.

Jaroslav Josef Pospíšil Postřelmovský pocházel z vladckého či erbovního rodu, který již v 16. století byl v úřednických službách panských rodů. Významným předkem byl Jan Pospíšil ve službách hrabat Šliků, který byl nejprve polesným kunštátského panství a později jeho hejtmanem. Zasloužil o zásobování Brna při obležení švédským vojskem. Panovník ho dne 31. ledna 1650 povýšil do rytířského stavu a byl přijat mezi moravské zemské stavy. Potomci již nebyli ve službách aristokracie a žili malém zemskodeskovním statku Slatinka a na svobodných majetcích.

Jaroslav Pospíšil po svých předcích zdědil moravský patriotismus a věrnost k lesnickému povolání.

Po absolvování základního vzdělání začal od s lesnictvím od píky a pracoval v různých funkcích. Vystudoval lesnickou fakultu v Brně, kde nakonec působil jako vysokoškolský učitel. Na počátku 90 let se pustil do podnikání a založil rodinnou firmu Silvajagd s potřebami pro lovce a myslivce.

Živě se zajímal o pomocné vědy historické. Zejména se jednalo o heraldiku a genealogii. Nemohl se však těmto disciplínám z časových důvodů soustavně věnovat. Výrazně zasáhl do vývoje uniformistiky jako badatel a sběratel. Vlastnil největší sbírku lesnických uniforem na světě a zasloužil se o obnovení lesnických uniforem aristokratických rodů na jejich panstvích a nedochované uniformy nově navrhl.

Dne 27. června 1999 byl nominován jako čestný rytíř do Společenství moravských rytířů sv. Rostislava a dne 15. dubna 2000 byl přijat mezi řádné rytíře¹ a téhož dne byl zvolen 2. Mistrem Společenství moravských rytířů sv. Rostislava a po transformaci společenství v řád byl velmistrem jmenován moravským zemským mistrem, což vykonával až do své smrti. Na něm ležela velká část práce s konstituováním řádu.

Za své zásluhy roce 2013 byl přijat do Imperiálního a královského řádu Draka (1408) a byl jmenován kancléřem řádu pro Čechy, Moravu a Slezsko. V roce 2015 se stal rytířem Saint Germain s titulem Sir domácího řádu Stewartovců a byl jmenován vyslancem pro Slovenskou republiku.

Nečekaná a předčasná smrt ukončila nevšední život a dílo této osobnosti.

Znak: Pospíšil během svého života užíval pět variant svého znaku.

První varianta znaku zděděného po předcích byla potvrzena nominačním diplomem mistra Společenství moravských rytířů sv. Rostislava Doc. Lubomíra Emila Viléma Havlíka, Dr.Sc. Eq.M. dne 27. června 1999².

Ve stříbrném štítu červené břevno, v němž je běžící jelen přirozené barvy se zlatou zbrojí a břevno je doprovázené nahoře vedle sebe dvěma květy růže a dole jednou růží, vše červené barvy se zlatými semeníky. Na štít postavena korunovaná přilba s červenými a stříbrnými příkrývadly. Klenotem je mezi složenými stříbrnými křídly vyrůstající jelen jako ve štítu. Někdy užíval složená křídla svrchní červené a spodní stříbrné, jak je vidět na málo kvalitní kresbě na novoročence na rok 2002³.

Druhá varianta znaku vznikla v souvislosti s archivním výzkumem, kde byla zjištěna autentická podoba znaku v erbovní listině Ferdinanda III. ze dne 31. ledna 1650 pro Jana Pospíšila z Heydelsdorfu, která byla vložena do Knihy pánů rytířů Markrabství moravského od léta 1628 i s vymalovaným znakem⁴, který byl udělen císařem Ferdinandem III.. Zde je zachován autentický blazon a kresba znaku. V německy psané erbovní listině je znak popsán takto v překladu PhDr. Jiřího Adámka: *„Na svědectví a upamatování pro povzbuzení paměti na naši milost, a jeho povýšení do stavu a stupně rytířského stavu jsme mu milostivě udělili a dali následující znak a n o v ý klenot. Tak rámeček štítu je v docela bílé nebo stříbrné barvě, ve středu je příčný, poměrně široký pruh červené barvy, v kterém vidíme běžícího jelena v jeho přirozených barvách s parohy o pěti koncích, v spodním dílu se objevuje jedna a na horním dílu dvě vedle sebe posazené rozkvetlé růže. A k tomuto štítu stojí volně otevřená šlechtická turnajová přilba na obou stranách s bílou nebo stříbrnou barvou. Červená nebo rubínová barva kryjí přilbu a nad ní je zlatá královská koruna, z níž vyrůstají dvě věci obrácené proti pravé ruce, a sice bílé orlí křídlo s červeným podlouhlým plátnem opatřené bílým šachováním. Mezi těmito oběma se opětovně objevuje vzpřímeně stojící jelen na kopytech ve své přirozené barvě“.*

Z textu je zřejmé, že znamení ve štítu užívali Pospíšilové před rokem 1650 a klenot byl polepšen a má připomínat zásluhy o zemi. Další výzkum ukáže, zda složená křídla nejsou původním klenotem.

Podle erbovní listiny z roku 1650 byla správná podoba znaku udělena v diplomu o investituře ze dne 4. července 2002 na Znojenském hradě velmistrem Královského řádu moravských rytířů sv. Rostislava a Kolumbana JVK Alexandrem IV. titulárním králem Skotska⁵.

Znak se skládá ze štítu, přilby a příkrývad, které jsou stejné jako u první varianty, ale klenotem jsou červeno-stříbrně šachovaná křídla a mezi nimi vyskakuje jelen přirozené barvy se zlatou zbrojí. Znak si nechal nakreslit od známých heraldických kreslířů Miroslava J.V. Pavlu a Miroslava Magniho. Vkusem byl moravský zemský mistr milovník heraldického umění spíše tradicionalistického a dával přednost Magniho historickému slohu.

Třetí varianta znaku vznikla diplomem velmistra 4. 7. 2002 v souvislosti s volbou Generální kapitulou řádu a jmenováním na Znojemském hradě moravským zemským mistrem, který má právo podobně jako velmistr vložit řádové znamení do svého znaku.

V polceném štítu, vpravo v modrém poli z koruny vyrůstající patriarší kříž, vše zlaté, a vlevo ve stříbře červené břevno, v němž je běžící jelen přirozené barvy se zlatou zbrojí a břevno je doprovázené nahoře vedle sebe dvěma květy růže a dole jedním květem, všechny červené barvy se zlatými semeníky. Na štít jsou postaveny dvě korunované přilby. Na pravé přilbě zlatý patriarší kříž a na levé červeno-stříbrné šachovaná složená křídla, mezi nimiž vyskakuje jelen přirozené barvy se zlatou zbrojí. Příkrývadla vpravo modro-zlatá a vlevo červeno-stříbrná. Znak nechal vytvořit renomovanými heraldickými výtvarníky Miroslavem J. V. Pavlů a Miroslavem Magni a nechal ho registrovat v roce 2015 v Zemském registru erbů České republiky ⁶.

Čtvrtá varianta znaku vznikla po udělení rytířského titulu a řádového baronátu imperiálního a královského vznešeného řádu Draka (1408) diplomem vydaným Davidem Cuthbertem, biskupem z Lishmoru, primasem na odpočinku keltské církve ve Skotsku dne 17. června 2013, a jmenováním kancléřem řádu pro Čechy, Moravu a Slezsko⁷. Znak se skládá ze čtvrceného štítu, v prvním modrém poli červený na konci zlatě hořící kříž (znamení kancléře řádu Draka), v druhém a třetím stříbrném poli červené břevno s běžícím jelenem přirozené barvy a břevno doprovázené nahoře dvěma květy růže a dole pod břevnem jedním květem růže, všechny červené. Štít je otočen zlatým drakem s hlavou otočenou doprava a na křídle červený latinský kříž. Na štít postavena hodnostní koruna se sedmi perlami. Na ní tři korunované turnajské přilby. Prostřední přilba s modro-zlatými příkrývadly nese vyrůstající červený hořící kříž jako ve štítu, na pravé přilbě s modro-zlatými příkrývadly je zlatý patriarší kříž, na levé přilbě s červeno-stříbrnými příkrývadly mezi složenými červeno--stříbrné šachovanými křídly vyskakuje jelen se zlatou zbrojí.

Znak si nechal vytvořit heraldickým malířem Miroslavem Magni a nechal si znak registrovat v roce 2015 v Zemském registru erbů České republiky ⁸.

Poslední pátá varianta znaku vznikla po udělení titulu rytíře a velkokomtura Vznešeného řádu strážců Saint Germain diplomem vydaným Michaelem Jamesem Alexandrem 7. hrabětem z Albany dne 17. června 2015 po jmenování vyslance domu Stewartů pro Slovenskou republiku ⁹.

Pod štítem dosavadního znakem přibyla na modré stuze zavěšená řádová insignie. Znak si nechal vytvořit heraldickým kreslířem PhDr. Jaroslavem Tovačovským, Fa.M. a nechal si ho registrovat v roce 2016 v Zemském registru erbů České republiky ¹⁰.

Jiří L. Bílý

Literatura:

-
- 1) Moravský národní archiv, Archiv Královského řádu moravských rytířů sv. Rostislava a Kolumbana, II. J. 21. Písemnosti J.E. Ing. Jaroslava Josefa Pospíšila Postřelmovského rytíře z Heydelsdorfu a na Haydelbergu, Dr., Eq.M. (1953-2018) Doklady a korespondence.
  - 2) Moravský národní archiv, Archiv Královského řádu moravských rytířů sv. Rostislava a Kolumbana, II. J. 21. Písemnosti J.E. Ing. Jaroslava Josefa Pospíšila Postřelmovského rytíře z Heydelsdorfu a na Haydelbergu, Dr., Eq.M. (1953-2018) Doklady a korespondence.
  - 3) Moravský národní archiv, Archiv Královského řádu moravských rytířů sv. Rostislava a Kolumbana, II. J. 21. Písemnosti J.E. Ing. Jaroslava Josefa Pospíšila Postřelmovského rytíře z Heydelsdorfu a na Haydelbergu, Dr., Eq.M. (1953-2018) Doklady a korespondence.
  - 4) Moravský národní archiv, Archiv Královského řádu moravských rytířů sv. Rostislava a Kolumbana, II. J. 21.1..Písemnosti J.E. Ing. Jaroslava Josefa Pospíšila Postřelmovského, rytíře z Heydelsdorfu a na Haydelbergu, Dr., Eq.M. - Rod a rodina.
  - 5) Moravský národní archiv, Archiv Královského řádu moravských rytířů sv. Rostislava a Kolumbana, fascikl II. J. 21. Písemnosti J.E. Ing. Jaroslava Josefa Pospíšila Postřelmovského rytíře z Heydelsdorfu a na Haydelbergu, Dr., Eq.M.
  - 6) Registrace potvrzena Erbovním listem s registračním číslem 20150004. a publikována v Stavovských listech vydaných Zemskou stavovskou unií, ročník 2017, číslo 1, s. 11.
  - 7) Moravský národní archiv, Archiv Královského řádu moravských rytířů sv. Rostislava a Kolumbana, fascikl II. J. 21. Písemnosti J.E. Ing. Jaroslava Josefa Pospíšila Postřelmovského rytíře z Heydelsdorfu a na Haydelbergu, Dr., Eq.M. (1953-2018) Doklady a korespondence .
  - 8) Registrace potvrzena Erbovním listem s registračním číslem 20150005. a publikována v Stavovských listech vydaných Zemskou stavovskou unií, ročník 2017, číslo 1, s. 12 .
  - 9) Moravský národní archiv, Archiv Královského řádu moravských rytířů sv. Rostislava a Kolumbana, fascikl II. J. 21. Písemnosti J.E. Ing. Jaroslava Josefa Pospíšila Postřelmovského rytíře z Heydelsdorfu a na Haydelbergu, Dr., Eq.M. (1953-2018) Doklady a korespondence. O řádu viz z ALBANY, Michael: Skotsko - zapomenutá monarchie. Skutečný příběh dynastie Stewartů a utajované nástupnictví králů a královen Skotů, Volvox Globator, první vydání, Praha 2000, s. 151-152 .
  - 10) Registrace potvrzena Erbovním listem s registračním číslem 20160004. a publikována v Stavovských listech vydaných Zemskou stavovskou unií, ročník 2017, číslo 1, s. 16 .